

périsse et la nuit en laquelle il fut dit: un homme est né."

Toch laat hij zich door zijn troosteloze droefheid niet overmeesteren. „Il ne veut pas passer pour un larmoyeur". Hij kampt in den geest en zoekt worstelend den vlucht-heuvel, waar hij boven de doodsschaduwen kan uitklimmen.

„On comprend aussi comment Dante a fait dire à certains de ses personages, pour désigner le temps qu'ils ont passé sur la terre: Le temps de ma dette," schrijft hij in dien brief aan Rousseau. Doch Jean François voegt eraan toe... „Enfin, allons jusqu'où nous pourrons."

Dat is de man van het: „L'art c'est un combat." Daar is hij van vervuld, van den strijd, dien hij elken dag heeft te voeren. Hij is als een krijgsman aan het front. Zijn vijand rust nooit. Doch Millet waakt. Kijkt uit en laat niet toe, dat zijn wapen roest. Hij is steeds weerbaar. Werkt als de goede boeren, wiedt ter bekwamer tijd en houdt oog op zijn koren. Neemt geen rust, voor zijn oogst binnen is.

'n Groote ziel. Zeer van smart aangedaan. Hoe is hij verslagen als Rousseau sterft.

„Pauvre Rousseau! son travail l'a tué," roept hij.

„La tristesse et l'ennui me tiennent enveloppé à me mettre presque entièrement incapable de travail," leest Sensier in zijn brief van oudjaarsdag 1867.

„Voici déjà aujourd'hui huit jours qu'on l'a enterré." Zoo beweende hij zijn vriend.

Rouw bedrijvende toog zijn geest, be-roofd van rust, naar het graf, waar ze hem hadden gelegd. Als 'n oude Kelt van den voortijd, sleept hij stammen en rotsblokken

bijeen, om er 'n natuurmonument voor hem van op te richten, terwijl dagenlang de droeve klacht door zijn verscheurde ziel voer: „Pauvre Rousseau."

Jean François werd den 4 Oct. 1814 geboren. Vader Millet was boer te Gruchy, wonende in de gemeente Gréville bij Cherbourg. Aan de bruisende zee in de omgeving van eenvoudige landlieden, die met harden handenarbeid hun brood wonen, bracht de boerenzoon

LE NOURISSON (L'ENFANT MALADE).

zijn jeugd door. Tot zijn twintigste jaar helpt hij zijn vader op de hoeve. Echter openbaart zich reeds vroeg zijn lust tot teekenen. Prenten uit den ouden huisbijbel copieert hij. Ook brengt hij op het papier de dingen, die hij buiten voorbijgaat: een boom, een stal, een bedelaar. Niemand zag er wat bijzonders in. Zijn vader evenwel had veel plezier in de ambitie van zijn oudsten jongen en verbeidde met ongeduld